

Universitätsbibliothek Paderborn

Asiaticae Historiae Societatis Iesv Pars ...

Libris Qvatvor Conseqventibvs Pertexens, Quae post beatum S. Xauerij
Obitum Soc. Patres ad Dei gloriam in iisdem Prouinciis gessere

Bartoli, Daniello

Lvgdvni, 1667

66. P. Meschita vulneratus, abducitur captiuus.

urn:nbn:de:hbz:466:1-11445

vsquam putidius arrogans & superbum , sed quem gratiae suæ firmamento stabilierit Deus , frustra vel naturæ impugnet prauitas , vel assuetudo indita vitiorum . Huc certè quo baptismi tempus ampliabatur cunctantius , eò illum petebat ardenter , adeptusque est tandem , & P. Melchioris Carneri Episcopi manu solenniter ablutus , nomen quoque ab eo accepit , exin quasi præscius æui brevis quod sibi supererat bonus senex , dici non potest quam auarè illud occuparet , nec pateretur punetum eius ullum merito vacuum sibi effluere . Ex quo fonte prodiit salutari , domo pedem nunquam efferre voluit , aiens quando in suam heremum iam nefas esset concedere , & specum repertere , habiturum se pro specu in Patrum Collegio angustum conlaue , & pro heremo Collegium , in quo paucis annis , precando , vexandoque aspergitimè corpore , traductis , sancte vitam clausit .

Gaudens nobili præda celeberrimi Iogii Constantinus ex deserto insula Anchidiuæ capta , vela Zeilanum cum classe iam appulsa intendit : quo tempore Paraui mutationem sedium tacite instruebant , & de sterili littore moliebantur transitum in Maxaram insulam , habitaturi postea in regno Iafanapatani , vbi deuenisset in Lusitanorum potestatem : congreganda , regenda , deducendaque Manaram colonia Patrum caritati , & prudentiae credita , pænè illis exitio fuit . Hanc subodorati Badagæ Mediterranei , viginti millium numero armantur , dux illis Vizuua Naichez & reguli duo ; elephantorum , & equorum non parua copia , Punicalem inuatione repentina petunt , idque multitudine tam facili & tanta , quod prædabundi magis , quam pugnaturi accurrerent , & spoliaturi Parauios re omni sua , priusquam illam alio transferrent . Recepta Mannel Cottignus præfectura , quinquaginta solum Punicali habebat præsidarios Lusitanos ; è nostris vero Henricum Henrichez , & Ioannem Meschitam Goa recens adiectum , vbi philosophiam docebat : rumor imminentium Badagarum , de media nocte in urbem perlatus , consternatione , & tumultu omnia confudit : cum pueris feminæ ad mare procurrere , & pescatoriis lembis quos habent semper in littore , libertatem & vitam periculo eripere , virorum pars melior , Lusitanorum inuitatu , & exemplo arma capessere ; & primam cum illis hostium aciem præmature in campum prouectam , excipere tam fortiter , vt eorum interfecto duce dirimeretur pugna ; verum vt illuxit , & acies media cum tot elephantis , & equitibus in conspectum indigenis venit , non futuri modo ceventus desperatione , sed una hostis adeo numerosi præsentia territi , ad mare fuga illico flexere , tam effusè tantoque impetu , vt multi corripiendis scaphis , ab iis deserti , alijs post illas natatu secuti , in aquis perierint .

Sustinuere hostem in diem proximum soli Lusitani cum P. Meschita ; hinc decreto inter se receptu , quod nouæ barbaris semper accederent copiæ nauim onerant gaza quam quisque habebat maxime pretiosam , sed tam imprudenti & impari mole , vt contra vim omnem molestium , fixa fundo hæreret catina , & expectandus esset quo sublevaretur

66.

P. Meschita
vulneratus,
abducitur
captiuus.

retur maris reflui accessus : inter quæ totas dum vires exerunt , non ad eam , vt decuit , iactura aliqua leuandam ; sed incassum mouendam , conspicata inanes ad fugam conatus Badagarum turma in eam proflit , Christianis mortem voce ac manu ferens mare subit , cinctam vndique nauim expugnat , & capit , magna Lusitanorum strage ; dux ipse Cotignus cum decem aliis in seruitutem euadunt superstites . Meschitam de veste agnitus impaecto barbarus inuadit acinace , caputque illius plaga immanni findit ; præcipitatum in aquas ab aliis , prenoque nihilominus transtro in hærentem aliis lethali vulnere læua sub mamilla hastili petit , gladioque insuper inflito iam septies , pergebat absoluere , nisi vnius cuiuspiam clamore inhibitus redempturo viuum seruare maluisset , quæm perdere mortuum : sic difficile spirantem , & semimortuum Nacchi suo fistunt , vbi copiosi tot ex vulneribus iactura sanguinis , viribus , & animo linquitur , reuocato inde spiritu , labra vulnerum consuuntur , quorum tria lini traiectu duodecimo singula connecti oportuit adeò late & immaniter hiabant : nudatus vt erat ad indusium intimum in urbem trahitur duorum itinere dierum nouis semper aliquot à barbarie ducentium vexationibus , & plagis ; illic Regi oblatus cum Præfecto eiusque decem militibus , proscribuntur ; redimendis pretium ponitur Pardalorum supra septem millia quingenti , ad conficiendam summam dimissis reliquis , Melchita obses retinetur adeò constabat barbaris veneratio nostrorum apud Lusitanos , vt eorum vel uno ac propè moribundo pignus fidei ac lucti tenere se certius crederent , quam si oræ totius Piscariæ Præfectum eiusque decem milites tenerent Lusitanos , quorum tamen singuli multis Indis solent ab iis pretio æquari .

67.

Rex Iafanapatanī bello
victus , Ma-
schita vincu-
lis clapsus .

Dum vincitus , & seruus inter barbaros Meschita , libertatis pretium expectat , Parauorum colonia in Manaram transit , classè Prorex ad Iafanapatatum applicita Regi bellum infert haudquam imparato : stabant in procinctu ad defensionem eximiè munitus , & regni totius militia septus campum ante urbem regiam obtinebat : magnus utrumque initio pugnæ ardor , & ingentibus animis commissum , sustentantibus se fortiter paribus , Rege quidem suorum numero ; Prorege Lusitanorum robore , & virtute , qua per conflictus iteratos breui hostes fusi , in urbem retruduntur , hæc naturæ ingenio , quæm arte munitior , tormentorum muralium coronabatur immenso numero (ferè nauium ex præda eò illisarum aut in Cilai arenis hærentium) & difficultate expugnandi , retundebat animos aggredientium nisi præter omnem expectationem , obsecorum errore iis periisset . Decumanam portam qua una patebat aditus prodigialis modi machina tuebatur , Bazzaracchis ore tenuis fœta , hoc est vili ex ferro , plumbo , & similibus conflata in unum moneta : huic ad staturam medij hominis libratae machinæ propugnatorum spes tota incumbebat , huius confidentia urbem versus , facilem accessum præbebant Lusitanis , quos vbi aduertunt intra idum stare , vociferantur insano strepitu , simul ignem machinæ admouent , sed hæc vel